

Posudek doktorské dizertační práce

Název: Konverze speciálních průmyslových staveb

Doktorand: Ing.arch.Anna Sigmundová

Školitelé: doc.Ing.arch.Petr Vorlík, Ph.D., PhDr.Benjamin Fragner

Oponent: prof.Ing.arch.Tomáš Šenberger

Konverze průmyslových staveb nezapustila ani po 50 letech evropských zkušeností v českých krajích kořeny. O konverzi, nebo možná o „aktivní ochraně“ speciálních, tedy převážně málo adaptabilních staveb ani nemluvě. Téměř zakořeněným národním zvykem je taktika dlouhodobého neudržování nemovitosti, po které následuje již jen nevyhnutelná demolice. V případě speciálních průmyslových staveb se tento způsob – až na světlé výjimky - považuje dokonce za legitimní.

Doktorandka si dala nelehký úkol, vyvrátit, nebo alespoň oslabit zavedou místní praxi, a to jak fundovaným teoretickým základem, tak i referenčními příklady z Evropy i dalších destinací. Nutno konstatovat, že úkol splnila velmi úspěšně, navíc s nadnárodním teoretickým přesahem.

Práce má dosti netradiční strukturu, ale zcela správně postihuje veškeré definovatelné aspekty tématu. Ojedinelá je formulace cílů výzkumu i rozsáhlý soubor existujících názorů a zdrojů, soustředěných v kapitole 00-Předmluva.

Velmi přesvědčivě je zpracovaná i část 01-Úvod do problematiky, která svědčí o značném přehledu autorky v uvedené problematice. Nezpochybnitelným autorčiným přínosem je kategorizace speciálních průmyslových staveb – „nebudov“ - pomocí biologické taxonomie. Třídění je racionální, účinné a zároveň vtipné. Doposud nejsou podobné pokusy zaznamenány a kategorie speciálních – jednoúčelových objektů – byly zpravidla posuzovány pouze podle typu (těžní věže, pece, přehrad...) nebo podle charakteru konstrukce či stavby (stroje, volné aparatury...). Předpokládám, že při správně zvolené medializaci se navržená systemizace může dobře ujmout i v naší praxi.

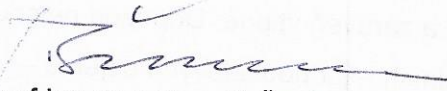
Precizně je rovněž zpracovaná rešerše 118 realizovaných projektů konverzí. Příklady poskytují přesvědčivý obraz o nepřeberných variantách ochrany a nového využití těchto speciálních průmyslových objektů. Soubor příkladů zcela jasně dokumentuje, že nové využití nemusí být závislé na investovaných prostředcích, ale především na

vůli a kreativité tvůrců. Nakonec sama autorka považuje „nevšednost a jinakost“ uvedených příkladů za „generátor kreativity“ tvůrců nového využití. Zdařilé jsou i autorčiny komentáře k „typu adaptace“ a ke „konceptu“ jednotlivých realizací. K diskuzi je snad jen používáný termín „konverze“, obecně vnímaný jako změna užívání. Autorka používá termín konverze i pro „bezzásahové“ zachování, např. huť Völklingen, důl Michal, zauhlovací věž v Liberci a další. Původní funkce těchto objektů je sice ztracena, ale nová funkce je zaměřena na uchování památky jako dokladu průmyslového dědictví, tedy „pouze“ v rovině stavby jako exponátu. Podobně je otázka použití termínu konverze pro speciální objekty, které se staly podkladem pro výtvarná díla – trvalá nebo dočasná (osvětlení). Autorka zcela správně rozpoznala základní rozpor v adaptabilitě speciálních průmyslových staveb a jejich nového využití. Rozpor založený na nesouladu původní funkce, podřízené pohybu a množství zpracovávaného materiálu a nové funkce, podřízené potřebám lidí. Prokázala ale, že i tento rozpor není na překážku nových aktivit, možná dokonce naopak.

Po formální stránce je práce velmi dobře strukturovaná, přehledná na dobré grafické úrovni, doplněná množstvím instruktivních obrázků a grafů.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě byl Ing.arch. Anně Sigmundové udělen titul doktor, ve zkratce Ph.D.

V Praze, 19.4.2019

prof. Ing. arch. Tomáš Šenberger